

LEFAPHA LA: BODIREDIPUSO LE TSAMAISO REPHABOLIKI YA AFORIKABORWA

Metsotso e le 5 e e neetsweng

Thitokgang:

Madume

- Moradisi
- Motlotlegi Silvio Luiz de Almedia, Tona ya Ditshwanelo tsa Botho le Boagi Rephaboliki ya Bofederale ya Brazil
- Motlotlegi Anielle Franco da Silva, Tona ya Tekatekano ya Semorafe, go tswa kwa Rephaboliking ya Bofederale ya Brazil
- Motlotlegi Monica Mutsvangwa, Tona ya Merero ya Basadi, Ditlamo tse Dinnye le tse di Magareng tsa Baagi go tswa kwa Rephaboliking ya Zimbabwe.
- Ditona tsotlhe le Batlotlegi ba ba leng teng.

Ka 1974 Ditšhabakopano e ne ya amogela Tumelano ya Boditšhabatšhaba mabapi le Phediso le Kotlhao ya Bosenyi jwa Puso ya kgethololo e e neng ya kaya dipholisi tsa kgethololo ka mmala tsa puso ya kgethololo e le bosenyi kgetlhanong le botho. Mo Aforikaborwa, kgethololo le kgethololo ka mmala ke matlhakore a mabedi a ledi le le lengwe ka medi e le maatla ka mo sebopegong sa ikonometri, ka mo tllhabololong le ka mo dintlheng tsotlhe tsa setšhaba.

Phitlhelelo ya temokerasi ya 1994 ka jalo ga e a dira fela boikuelo jwa mokgwa wa “Tirisanommogo ya Puso” mabapi le go tlhatlhamolola kgethololo ka mmala ya ditheo le kgethololo, mme e ne ya dira le boikuelo jwa phetogo ya setšhaba sotlhe. Se se bontshiwa mo Pulamadibogong ya Molaotheo wa Rephaboliki e e kayang jaana e bile ke a nopola:

- Rona, batho ba Aforikaborwa,
- Re itse ditshiamololo tsa rona tse di fetileng;

- Re tlotla ba ba bogileng ka ntlha ya tshiamo le kgololosego mo lefatsheng la rona;
- Re tlotla ba ba diretseng go aga le go tlabolola naga ya rona; mme
- Re dumela fa Aforikaborwa e le ya botlhe ba ba tshelang mo go yona, re le ngata e le nngwe ka go farologana.

Mabapi le go tsibogela maikaelelo a, Molaotheo mo Kgaolong ya 9 le ya 10 o kaela fa Puso e tshwanetse go tthagisa ditheo tse di ikemetseng go emanokeng Temokerasi ya Molaotheo. Tsona di akaretsa:

- Mosireletsi wa Setšhaba
- Khomišene ya Ditshwanelo tsa Botho ya Aforikaborwa
- Khomišene ya Thotloetso le Tshireletso ya Ditshwanelo tsa Baagi ba Setso, ba Bodumedi le ba Puo
- Khomišene ya Tekatekano ya Bong
- Morunikakaretso
- Khomišene ya Ditlhopho e e Ikemetseng
- Setheo se se Ikemetseng sa go Laola Kgaso le
- Khomišene ya Bodiredipuso

Go dira le Khomišene ya Bodiredipuso le Sekolo sa Bosetšhaba sa Puso, le Lefapha la Bodiredipuso le Tsamaiso, re tthagisitse Letlhomeso la go dira gore go nne le Boporofešenale mabapi le Bodiredipuso, le le neng la dumelelwa ke Kabinete e bile le tsenngwangtirisong ka mekgwa e e farologaneng go akaretsa diphetogo mo Peomolaong le mo dipholising.

Go tlaleletsa, re fetisitse Molao wa Tekatekano mo Tirong, Pholisi e e Bulegileng ya Maatlafatso ya Ikonomi le Molao, Molao o o Ratiwang wa Tshenkelo le Kgato ya Tshiamiso e e neng ya tlhamiwa go netefatsa gore Bodiredipuso le kamego mo ikonoming e supa baagi go ya ka mmala ba naga. Ka katlego ya phetogo e ya mmala le ya bong, jaanong re tsenyatirisong Letlhomeso la gore go nne le Boporofešenale go fitlhelela go thapiwa go ya ka bokgoni le maemo a a kwa godingwana a maitsholo a porofešenale.

Go netefatsa gore re a itlhatlhoba, gape re nna le seabe mo Mokgweng wa go Itlhokomela wa Aforika wa Mokgatlho wa Aforika o o ikaelelang go netefatsa gore re nna re na le maikarabelo, re dirisa temokerasi, re sa fitlhe sepe e bile re le mabapi le tlabololo. Go nna le seabe ga rona mo Mokgatlhong wa Tirisanommogo ya Ikonomi le Tlabololo (OECD) le mo Tirisanongmmogo e e Bulegileng ya Puso go dirile gore Aforikaborwa e amogelwe gore e na le thulaganyo e e bulegileng thata ya tekanyetsokabo mo setšhaba se nnang le seabe mabapi le ka moo didirisiwa di abiwang ka teng, ka jalo e tlhomamisa se e leng setlapele sa naga.

Dikgwetlho di tswelapele go nna teng go akaretsa le tirisobotlhaswa ya dithulaganyo tse tsa temokerasi le go senang bofitlha ka bao ba ba thusegileng e bile ba tswelapele go itumelela go bona dithuso tsa puso ya kgethololo ka tirisobotlhaswa ya Mokgwa wa Bosiamisi, phitlhelelo ya ikonomi le dikgokaganyo tsa bona le dinaga tse di neng di na le dikoloni.

Le fa go ntse jalo, re tswelapele go itlamba mo phetogong ya Rephaboliki ya rona jaaka go tlhagisitswe mo Molaotheong wa rona, ka go tswelapele go tlhagisa le go fetola setšhaba sotlhe go tlhagisa go tlhoka kgethololo ya mmala, go tlhoka kgethololo ya bong, bosiamisi le tshiamo.

Ka Bob Marley a buile mo pineng ya gagwe, e e neng e bidiwa Ntwa, re na le tshepo ya phenyo mo go se se siameng go fenywa se se sa siamang, e bile ga re ne re tlogela ope kwa morago!

BOKHUTLO.